

مسئولیت‌پذیری اجتماعی، توانایی حل مسئله و سازگاری اجتماعی در دانشجویان دختر خوابگاهینعیمه ماشینیچی عباسی^{۱*}، سیده فرشته موسوی کانی^۲، تورج هاشمی^۳^۱ دکتری علوم اعصاب شناختی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران^۲ دانشجوی کارشناسی روان‌شناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران^۳ گروه روان‌شناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران**چکیده**

از آنجاکه سازگاری اجتماعی روابط متقابل فرد و جامعه است که در پیدایش آن، تعهدات فرد و نحوهٔ مقابلهٔ او با مشکلات نقش دارند، هدف از پژوهش حاضر تعیین نقش مسئولیت‌پذیری اجتماعی و توانایی حل مسئله در پیش‌بینی سازگاری اجتماعی دانشجویان دختر خوابگاهی دانشگاه تبریز بود. در یک مطالعه از نوع همبستگی ۱۰۰ شرکت‌کننده به روش نمونه‌گیری در دسترس از میان دانشجویان خوابگاهی دختر دانشگاه تبریز انتخاب شدند و به پرسشنامه‌های هوش هیجانی بار-آن و سازگاری اجتماعی بل پاسخ دادند. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان دادند که در پیش‌بینی سازگاری اجتماعی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی و توانایی حل مسئله نقش مثبت و معنی‌داری داشتند. در نتیجه افراد مسئولیت‌پذیر در مناسبات اجتماعی و روابط بین‌فردی به نیازها و انتظارات دیگران توجه خاص دارند که موجب می‌شود در روابط اجتماعی خود سازگارتر شوند، همچنین توانایی تعریف مشکلات و تحقق راه‌حل‌های مؤثر و توانایی حل مسئله موجب سازگاری اجتماعی بهتر فرد می‌شود.

کلیدواژه‌ها: سازگاری اجتماعی؛ مسئولیت‌پذیری اجتماعی؛ توانایی حل مسئله**مقدمه**

از جمله نیازهای روان‌شناختی دانشجویان خوابگاهی که بر عملکرد فردی و تحصیلی آنان مؤثر است، سازگاری اجتماعی است. سازگاری توانایی آمیزش، انطباق، مصالحه، همکاری و کنار آمدن با خود، محیط و دیگران تعریف شده است (ساقی و لارسن، & Saghi & Laursen, ۲۰۰۸). سازگاری را می‌توان به عنوان یک ویژگی شخصیتی و یا معادل و محصول ترکیبی از چند ویژگی شخصیتی عوامل اجتماعی، خانوادگی و نظایر آن در نظر گرفت (روتنبرگ، میچالیک، ایزنبرگ و بیتس، ۲۰۰۹). انجمن روان‌پزشکی آمریکا در سال ۱۹۹۴ سازگاری اجتماعی را هماهنگ ساختن رفتار به‌منظور برآورده ساختن نیازهای محیطی که غالباً مستلزم کنترل تکانه‌ها، هیجانانگ یا نگرش‌ها هستند، تعریف می‌کند. در واقع، سازگاری اجتماعی ترجمان تعادل بین خواسته‌های فرد و خواسته‌های اجتماعی و اساسی‌ترین نشانه سلامت روان و مهم‌ترین جنبه رشد هر فرد در مناسبات بین‌فردی است (دیبوتو و هالفورد، Devito & Halford, ۲۰۰۷)؛ به بیان بهتر، سازگاری اجتماعی به منزله الگوی پاسخ‌دهی افراد در مقابل دگرگونی‌های مختلف محیطی به منظور دستیابی به یک تعادل روان‌شناختی و اجتماعی محسوب می‌شود (گیلفورد، ۲۰۰۳) که می‌تواند بهنجار و نابهنجار باشد. سازگاری اجتماعی نابهنجار مبین شبکه ارتباطی بیمارگونه افراد در روابط بین‌فردی و سازگاری اجتماعی بهنجار ترجمان احساس تسلط‌یافتگی افراد بر محیط و احساس کنار آمدن آنها با تغییرات محیطی است (چن، وانگ و چن، ۲۰۰۶). حال اگر به هر علتی فرد از برقراری ارتباط با دیگران و محیط اجتماعی خود ناتوان باشد یا به عبارتی جریان سازگاری مختل شود رفتارهای ناسازگارانه یا اختلالات رفتاری به وجود می‌آید. بنابراین، شناسایی عوامل دخیل در سازگاری اجتماعی به ویژه در زندگی خوابگاهی ضروری به نظر می‌رسد.

پژوهش‌های متعددی در رابطه با عوامل مؤثر در سازگاری اجتماعی صورت گرفته‌اند و بسیاری از متغیرها به عنوان متغیرهای پیش‌بینی‌کننده سازگاری اجتماعی در نظر گرفته شده است که از آن جمله می‌توان به مسئولیت‌پذیری اشاره نمود (جوادی، ۱۳۹۰). مسئولیت‌پذیری یکی از مفاهیم مهم در حوزه روان‌شناسی تربیتی است که در سال‌های اخیر توجه زیادی را به خود جلب کرده است (یشیل، ۲۰۱۳؛ شاولسون، ۲۰۰۷ و استاکدال و بروکت، ۲۰۱۰؛ احمدی آخرمه، سهامی، رفاهی و شمشیری، ۲۰۱۳؛ شیخ الاسلامی و برزو، ۲۰۱۵) و از شاخص‌های مهم سلامت روان محسوب می‌شود (رضانی دیسفانی، ۱۳۸۰). مسئولیت‌پذیری یک انتخاب آگاهانه و بدون اجبار در تعیین

* پست الکترونیک نویسنده مسئول: erfana_linguistics@yahoo.com

رفتار خود و چگونگی رفتار با دیگران در مناسبات اجتماعی است. پژوهش‌های متعدد نشان دادند رفتار مسئولانه در روابط بین‌فردی باعث انعطاف‌پذیری و سازگاری اجتماعی می‌شود (مقدم، ۱۳۹۰). به عبارت دیگر، فرد زمانی از سازگاری بهره‌مند است که بتواند میان خود و محیط اجتماعی‌اش رابطه‌ای سالم برقرار کند (بهمنی و کوروش‌نیا، ۲۰۱۷).

شکل‌گیری مسئولیت‌پذیری نیازمند تسلط بر مجموعه‌ای از مهارت‌های تعامل موثر با دیگران است. در جایی که افراد از فقدان مهارت‌هایی همچون برقراری ارتباط موثر، ابراز وجود و حل تعارض رنج می‌برند، پذیرش مسئولیت در افراد پایین است و صمیمیت و مشارکت میان افراد کاهش می‌یابد. پس منظور از مهارت‌های اجتماعی، توانایی برقراری روابط بین‌فردی با دیگران است؛ به‌نحوی که، از نظر جامعه قابل قبول، ارزشمند، منطبق بر عرف و درعین حال برای شخص، خانواده و جامعه سودمند بوده و بهره‌های دوجانبه داشته باشند (الکسین، ۲۰۰۹). گلاس (۲۰۰۹) بیان می‌کند افراد برای برخورداری از احساسات بهتر نسبت به زندگی باید مسئولیت‌پذیر باشند. وجود انسان‌های سرد و بی‌تفاوتی که در تمدنی بی‌بند و بار و بی‌هدف غوطه می‌خورند، ناشی از تربیتی است که در آن احساس مسئولیت مطرح نبوده است. با اندکی تعمق می‌توان دریافت، علت اصلی بی‌توجهی به وظایف تحصیلی، شغلی و اجتماعی وجود تکیه‌گاه‌های فکری خطرناک نیست؛ بلکه، ناشی از بی‌مسئولیتی یا فرار از مسئولیت و شانه خالی کردن از زیر بار آن است. بنابراین به‌نظر می‌رسد میزان مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشجویان می‌تواند سازگاری اجتماعی آن‌ها با دیگران را تحت تاثیر قرار دهد.

از سویی به نظر می‌رسد برای سازگاری اجتماعی موثر در شرایط خوابگاهی، دانشجویان نیازمند مهارت حل مساله باشند. در واقع، یکی از دلایل موفقیت افراد هنگام مواجهه با مشکلات و دشواری‌های زندگی استفاده از روش‌های عقلانی منظم، صحیح، تمرین و تکرار در مواجهه منطقی با مسائل و ارتقای سطح آمادگی فردی است. پارکر و اسلاپی (۱۹۸۳) سازگاری اجتماعی را مترادف با مهارت‌های اجتماعی قلمداد می‌کنند و حل مساله اجتماعی را از مهم‌ترین مهارت‌های اجتماعی می‌دانند (به نقل از باچوالد، فلیسچر و لاتنر، ۲۰۱۵). رویکرد حل مساله درصدد آموزش روش استدلال، استفاده از اعتقادات، ارزش‌ها و تصمیم‌گیری در برخورد با مشکلات موجود است (روزنهان و سیلیگمن، ۱۹۸۹). این رویکرد همراه با ارائه‌ی منظم آموزش مهارت‌های شناختی و رفتاری است که به فرد کمک می‌کند تا مؤثرترین راه‌حل مشکل را شناسایی کرده و به طریقی مؤثر با مشکلات روزمره و مشکلاتی که در آینده پیش می‌آیند برخورد نماید (کوریگ، ۲۰۰۰). آموزش مهارت حل مساله مسئولیت‌پذیری در روابط انسانی و موقعیت‌های اجتماعی را بهبود می‌بخشد (جاکسون و دریستل، ۲۰۱۶). پژوهش پالیستنسکی، دنکوا و مدودوا (۲۰۱۵) نشان داد که مهارت حل مساله و توانایی‌های حل مساله منجر به بهبود و گسترش شایستگی‌های فردی و اجتماعی می‌شود (فیش، گریف، وستنبرگ، فلیسچر، باچوالد و وانک، ۲۰۱۵). میرموسوی، زهراکار و فرخی (۱۳۸۷) در تحقیق خود نتیجه گرفتند که مهارت حل مساله بر میزان سازگاری دانش‌آموزان تاثیر داشته است. همچنین پژوهش ریچ، بلاکول، سیمونس و بک (۲۰۱۵) نشان داد که راهبردهای حل مساله اجتماعی می‌تواند شرایط اجتماعی را بیشتر نموده و سبک‌های مقابله‌ی افراد را در رویارویی با مشکلات بهبود بخشد.

با توجه به اهمیت سازگاری اجتماعی در زندگی خوابگاهی و شناسایی عوامل مرتبط با آن، در این پژوهش مسئولیت‌پذیری و توانایی حل مساله از جمله عوامل پیش‌بینی‌کننده سازگاری اجتماعی در نظر گرفته شدند. اگرچه این دو متغیر در مطالعات پیشین به تفکیک مورد مطالعه قرار گرفته‌اند؛ اما، به صورت همزمان و در قالب یک مدل بررسی نشده‌اند. بنابراین، این پژوهش را با هدف تعیین سهم مسئولیت‌پذیری اجتماعی و توانایی حل مساله در پیش‌بینی سازگاری اجتماعی دانشجویان انجام دادیم.

روش

شرکت‌کنندگان

این پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه پژوهش، دانشجویان خوابگاهی دختر دانشگاه تبریز را شامل می‌شد. به روش نمونه‌گیری در دسترس تعداد ۱۰۰ دانشجو به عنوان نمونه انتخاب شدند.

ابزار

پرسشنامه سازگاری Bell: پرسشنامه سازگاری در سال ۱۹۶۱ توسط بل تدوین شد. بل در زمینه سازگاری دو پرسشنامه ارائه کرده است که یکی مربوط به دانش‌آموزان و دانشجویان و دیگری برای بزرگسالان است که از ۱۶۰ عبارت تشکیل شده است. این فرم پنج سطح اندازه‌گیری جداگانه سازگاری شخصی و اجتماعی را در برمی‌گیرد که فرم حاضر فقط بخش سازگاری اجتماعی را شامل می‌شود. در پژوهش میکالیلی و امامزاده (۱۳۸۷) اعتبار کل این آزمون ۰/۸۴ و روایی آن ۰/۸۰ بدست آمد.

پرسشنامه هوش هیجانی *Bar-on*: این پرسشنامه در سال ۱۹۹۷ توسط بار-آن ابداع شد که ۹۰ سؤال و پنج بعد اصلی شامل ابعاد درون فردی، انطباق پذیری، خلق و خوی عمومی، میان فردی و کنترل تنش داشته که سؤالات آن‌ها بر پایه مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از هرگز تا همیشه تنظیم شده است. پنج بعد اصلی این پرسشنامه به ۱۵ مؤلفه خودآگاهی هیجانی، جرأت‌ورزی، احترام به خود، خود شکوفایی، استقلال، همدلی، روابط میان فردی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، حل مسأله اجتماعی، آزمون واقعیت، انعطاف‌پذیری، تحمل استرس، کنترل تکانه، شادکامی و خوش‌بینی تقسیم می‌شوند. ضرایب آلفای کرونباخ برای تمامی خرده مقیاس‌ها از ۰/۶۹ تا ۰/۸۶ برای خرده مقیاس مسئولیت‌پذیری اجتماعی تا ۰/۸۶، برای خرده مقیاس احترام به خود با میانگین ۰/۷۶ به دست آمده است (سارونی، ۱۹۹۸). در بررسی دهشیری (۱۳۸۲) بر روی این آزمون ضریب اعتبار با فاصله زمانی چهار ماه ۰/۷۳ به آمریکای شمالی تعداد ۸ عامل را برای آزمودنی‌های ایرانی معتبر گزارش نمود.

شیوه اجرا

با مراجعه به خوابگاه‌های دخترانه دانشگاه تبریز به شیوه در دسترس ۱۰۰ دانشجوی دختر وارد پژوهش شدند. پس از اخذ رضایت مبنی بر شرکت در پژوهش، پرسشنامه‌ها در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت.

نتایج

شاخص‌های توصیفی و ماتریکس همبستگی متغیرهای سازگاری اجتماعی، حل مسأله و مسئولیت‌پذیری در جدول ۱ گزارش شده است. با توجه به نتایج به دست آمده میانگین مسئولیت‌پذیری بیشتر از سایر متغیرهاست. همچنین رابطه حل مسأله و سازگاری اجتماعی و رابطه مسئولیت‌پذیری و سازگاری اجتماعی مستقیم و معنی‌دار است. افزون بر این، نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه (مدل هم‌زمان) نشان داد که همبستگی ترکیبی حل مسأله و مسئولیت‌پذیری با سازگاری اجتماعی ۰/۴۶ بوده ($R=0/46$) و این دو متغیر در مجموع قادرند ۲۱ درصد ($R^2=0/21$) از واریانس سازگاری اجتماعی را به طور مثبت و معنی‌دار تبیین کنند.

جدول ۱
شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	۱	۲	۳
سازگاری اجتماعی	۱۴/۱۴	۴/۲۳	۱		
حل مسأله	۲۲/۲۸	۳/۳۹	۰/۳۳***	۱	
مسئولیت‌پذیری	۲۲/۸۸	۳/۰۲	۰/۱۷*	۰/۳۴**	۱

با توجه به نتایج جدول ۲ متغیر حل مسأله قادر است تغییرات سازگاری اجتماعی را به طور مثبت و معنی‌دار پیش‌بینی کند، چرا که مقدار ضریب بتای استاندارد (۰/۴۱) در سطح $P<0/01$ معنی‌دار است. ($t=4/08$ ، $P<0/01$) همچنین متغیر مسئولیت‌پذیری قادر است تغییرات سازگاری اجتماعی را به طور مثبت و معنی‌دار پیش‌بینی کند، چرا که مقدار ضریب بتای استاندارد (۰/۲۰) در سطح $P<0/05$ معنی‌دار است. ($t=1/98$ ، $P<0/05$).

جدول ۲
ضرایب استاندارد و غیراستاندارد متغیرهای پیش‌بین

متغیر	b غیراستاندارد	B استاندارد	خطای برآورد	t	سطح معنی‌داری
حل مسأله	۰/۵۶	۰/۴۵	۰/۱۲	۴/۷۰	۰/۰۰۱
مسئولیت‌پذیری	۰/۴۳	۰/۳۳	۰/۱۲	۳/۴۶	۰/۰۰۱

بحث

هدف از پژوهش حاضر تعیین نقش مسئولیت‌پذیری و مهارت حل مسأله در پیش‌بینی سازگاری اجتماعی دانشجویان بود. نخستین یافته این پژوهش نشان داد مسئولیت‌پذیری قادر است تغییرات سازگاری اجتماعی را پیش‌بینی کند. نتایج این پژوهش با یافته‌های پیرایش (۲۰۱۳) همسو است. افراد مسئولیت‌پذیر در روابط بین فردی به نیازهای دیگران توجه داشته که موجب می‌شود در روابط اجتماعی خود

سازگارتر شوند. مسئولیت‌پذیری به حس وظیفه‌شناسی، پاسخگو بودن و تعهد اشاره دارد (آلن، ۲۰۱۰). احساس مسئولیت بیانگر نوعی نگرش و مهارت است که مانند هر نوع نگرش و مهارت دیگر آموزشی و اکتسابی است (بروئر، ۲۰۰۱). همچنین افزایش مسئولیت‌پذیری اجتماعی در افراد نه تنها باعث کارایی و بازده کاری آنها می‌شود، بلکه موجب تعهد و روابط اجتماعی سازنده می‌شود (بارنت و سلمان، ۲۰۰۶). فردی که دارای احساس مسئولیت بالایی است نیازهای خود را در راه نیازهای جمع فدا می‌کند (Gauff). نقل از ماگنو، ۲۰۱۰). افراد مسئولیت‌پذیر به ارزش‌های اجتماعی و اخلاقی و مدنی پایبند هستند (مارنات، ۱۳۸۴).

یافته دیگر این پژوهش نشان داد مهارت حل مسئله قادر است تغییرات سازگاری اجتماعی را پیش‌بینی کند. این یافته با نتایج پژوهش کواک، یانگ، لائو، لو و تام (۲۰۱۵) همسو است. همچنین بین جهت‌گیری حل مسأله‌ی منفی و سازگاری ضعیف رابطه وجود دارد و مهارت‌های حل مسأله‌ی مثبت پیش‌بینی‌کننده سازگاری مؤثر و کارآمد است (دریر، الیوت، فلچر و اسوانسون، ۲۰۰۵). علاوه بر این، توانایی حل مسأله می‌تواند سطح و میزان سازگاری اجتماعی دانشجویان را تعیین کند (دزوریلا و شی‌دی، ۱۹۹۲). سازگاری رفتار مفید و مؤثر در تطبیق با محیط فیزیکی و روانی است (مصائبی، ۲۰۱۱). مهارت حل مسأله فرآیند شناختی-رفتاری بوده که طیفی از پاسخ‌های بدیل را برای مقابله با شرایط فراهم می‌کند و امکان انتخاب بهترین پاسخ‌ها را افزایش می‌دهد و افراد به واسطه آن راهبردهای مؤثری برای مقابله با موقعیت‌های مسأله‌زا شناسایی می‌کنند (دیزوریلا و گلفرید، ۱۹۷۱). در مدل لازاروس (۱۹۹۹) مفهوم حل مسأله به عنوان راهکار کنار آمدن نقش اساسی ایفا می‌کند، به گونه‌ای که مقابله، شایستگی کلی و بهبودی جسمی و روانی را افزایش می‌دهد و به ترتیب از اثرات منفی فشارهای روانی روزانه بر سلامت جسمی و روانی می‌کاهد (دیزوریلا و نزو، ۱۹۹۹). آموزش بر پایه حل مسأله باعث افزایش توانایی افراد در حیطه مهارت‌های فنی، اجتماعی، شناختی، مدیریتی، تحقیقی، آموزشی و دانش می‌شود که در این میان، حیطه اجتماعی قوی‌ترین مورد است (چون‌هات‌کو، انگ‌کو، وانگ و کو، ۲۰۰۸).

پژوهش حاضر بر روی دانشجویان دختر خوابگاه‌های دانشگاه تبریز صورت پذیرفته، به دلیل تفاوت‌های جنسیتی و نقش عوامل زمینه‌ای بایستی نتایج آن با احتیاط تعمیم داده شود. از سویی، در این پژوهش جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه استفاده شد که امکان وجود سوگیری در پاسخ‌دهی در ابزارهای خودگزارش‌دهی وجود دارد. بر این اساس پیشنهاد می‌شود که این پژوهش در شهرهای دیگر و همچنین در مورد دانشجویان پسر نیز اجرا شده و جهت جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای دیگر نیز استفاده شود. با توجه به نقش حل مسأله اجتماعی در سازگاری اجتماعی پیشنهاد می‌شود که کارگاه‌های آموزشی مهارت حل مسأله اجتماعی برای دانشجویان برگزار شود.

منابع

- ابوالقاسمی، عباس و کیامرثی، آذر (۱۳۸۷). بررسی ارتباط حل مسأله اجتماعی و مؤلفه‌های آن با الگوهای شخصیتی خودشیفته و ضد اجتماعی در دانش‌آموزان دبیرستانی شهر اردبیل. *مطالعات روان‌شناختی*، ۴، ۲۶-۹.
- پروین، لاری (۱۳۷۴). روانشناسی شخصیت. ترجمه پروین کدیور و محمدجواد جوادی. تهران: رسا.
- دهشیری، غلامرضا (۱۳۸۲). *هنجاریابی پرسشنامه بهره هیجانی بارآن برای ارزیابی جنبه‌های مختلف هوش هیجانی دانشجویان دانشگاه‌های تهران*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد منتشر نشده. رشته روان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبایی.
- رضائی‌دیسفانی، علی (۱۳۸۰). *اثربخشی آموزش مسئولیت‌پذیری به شیوه‌ی گلاسز بر افزایش بحران هویت دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهر اصفهان*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد منتشر نشده. رشته مشاوره. دانشگاه اصفهان.
- شریعت‌باقری، محمد مهدی و نیک پور، فاطمه (۱۳۹۷). تاثیر آموزش مهارت‌های اجتماعی ارتباطی بر مسئولیت‌پذیری و سازگاری دانش‌آموزان. *روش‌ها و مدل‌های روانشناختی*، ۹، ۳۲.
- شفیع‌آبادی، عبدالله (۱۳۷۲). *نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانی*. تهران: نشر دانشگاهی.
- مارنات، گاری (۱۳۸۴). راهنمای سنجش روانی: برای روانشناسان بالینی، مشاوران و روان‌پزشکان. ترجمه حسن پاشاشریفی و محمدرضا نیکخو. تهران: نشر رشد.
- میر موسوی، امین؛ زهراکار، کیانوش و فرخی، نورعلی (۱۳۸۷). بررسی اثربخشی آموزش مهارت حل مسأله به شیوه‌ی گروهی بر ارتقای انگیزش پیشرفت و سازگاری دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه منطقه یک آموزش و پرورش تهران در سال ۸۶-۸۵. *فصلنامه اندیشه‌های تازه در علوم تربیتی*، ۷، ۱۴۶-۱۳۲.
- میکاییلی، ف و امامزاده، ز. (۱۳۸۷). رابطه هوش هیجانی اجتماعی و سازگاری اجتماعی در دانشجویان دارای حکم انضباطی و مقایسه آن با دانشجویان بدون حکم. *فصلنامه علمی پژوهشی تبریز*، ۳، ۱۲۱-۹۹.
- Adan, A. M. & Felner, R. D. (2001). *The school translational environment project: an ecological intervention and evaluation. 14 ounces of prevention: a case-book for practitioner*. Washington DC: American Psychological Association.
- Ahmadi akhormeh, M., Sahami, R. J., & Shamshiri, B. (2013) Creation and validation of multi-dimensional accountability questionnaire based on Islamic texts. *Journal of Psychological Methods and Models of Marvdasht University*, 19, 99-111.
- Allen, A. & Mintrom, Michael. (2010). Responsibility and School Governance. *Educational Policy originally published online*.

- American Psychiatric Association, (1994). *Diagnostic and statistical manual of mental Disorders*, Washington DC: American Psychiatric Association.
- Bahmani, M. & Korosh Nia, M. (2017). Relationship between social skills and social adjustment through loneliness in adolescents. *Journal of Psychological Methods and Models of Marvdasht University*, 3, 253-268.
- Barnett, M. L. & Salomon, R. M. (2006). The curvilinear relationship between social responsibility and financial performance. *Journal of strategic management*, 27, 1101-1122.
- Bar-on, A. R. (2006). *Social psychology*. USA: Pearson.
- Brewer, M. (2001). *Teaching your child responsibility*. New York: Fireside.
- Chen, H., Wang, Q. & Chen, X. (2006). School achievement and social behavior: A cross-legged regression analysis. *Acts psychological science*, 33, 532-536.
- Choon-Huat Koh G., Eng Khoo H., Wong, M. L. & Koh, D. (2008). The effects of problem-based learning during medical school on physician competency: A systematic review. *Canadian Medical Association Journal*, 178, 34-41.
- Coreyog, S. D. (2000). *Theory and practice*. Brooks-Cole.
- Dreer, E., Elliot, R., Fletcher, C. & Swanson, M. (2005). Social problem solving abilities and psychological adjustment to persons in low vision rehabilitation. *Rehabilitation Psychology*, 3, 232-238.
- Dzurilla, T. J. & sheedy, C. F. (1992). Relation between social problem solving ability and subsequent level psychological stress in college students, *Cognitue therapy psycgology*, 61, 841-846.
- Dzurilla, T. J. & Gold fried, M. R. (1971). Problem-solving and behavior modification. *Journal of Abnormal Psychology*, 78, 101-126.
- Dzurilla, T. J. & Nezu, A. (Edited). (1999). *Problem-solving therapy, A social competence approach to clinical intervention*. New York: spring.
- Fischer, A., Greiff, S., Wüstenberg, S., Fleischer, J., Buchwald, F., & Funke, J. (2015) Assessing analytic and interactive aspects of problem solving competency. *Learning and Individual Differences*, 39, 172-179.
- Gifford, S. (2003). Childhood peer relationship: social attendance, friendship peer network. *Journal psychology*, 41, 235-248.
- Glasser, W. (2009). *Station of the mind, new direction for reality therapy*. New York: HarperCollins.
- Jackson, J. S., & Dritschel, B. (2016). Modeling the impact of social problemsolving deficits on depressive vulnerability in the broader autism phenotype. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 21, 128-138.
- Kwok Y.C. L. S., Yeung W. K. J., Low Y. T. A., Lou, H. M. H., & Tam, H. L. C. (2015). The roles of emotional competence and social problem-solving in the relationship between physical abuse and adolescent suicidal ideation in China. *Child Abuse & Neglect*, 44, 117-129.
- Magno, C. (2010). Assessing academic self-regulated learning among Filipino college students: The factor structure and item fit. *The international journal of educational and psychological assessment*, 5, 61-76.
- Pirayesh, M. (2016). *The relationship between accountability and self-efficacy with school compatibility among high school students*. Unpublished Master's Thesis. Islamic Azad University of Tonekabon Branch.
- Politsinsky, E., Demenkova, L., & Medvedeva, O. (2015). Ways of Students Training Aimed at Analytical Skills Development while Solving Learning Tasks. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 206, 383-387.
- Rosenhan, D., Seligman, M. E. D. (1989). Abnormal psychology. *J Health soci Behav*, 32, 314-21.
- Rotenberg, K. J., Michalik, N., Eisenberg, N., & Betts, L. R. (2009). The relations among young childrens, peer reported trustworthiness, inhibitory control, and preschool adjustment. *Early Childhood Research Quarterly*, 3, 288-298.
- Sarrani, C. (1998). Issues of cultural meaningfulness in emotional development. *Develop Psychol*, 34, 647-652.
- Seif, A. A. (2010). *Educational Psychology, Psychology of Learning and Education*. Tehran: Agah.
- Shamsabadi, R. (2004). *Normalization and assessment of factorial structure of emotional intelligence questionnaire of Bar-On on high school students in Mashad city*. Tehran: Iran Uni Med Sci, Psych Instit.
- Shavelson, R. J. (2007). Assessing student learning responsibly: From history to an audacious. *Change*, 39, 26-33.
- Sheikholeslami, R. & Borzou, S. (2015). Parenting and Teachers' Challenges: The Role of Intermediation in Identity Styles. *Quarterly Journal of Methods and Psychological Models of Marvdasht University*, 19, 97-119.
- Spurr, J. M. and Stopa, L. (2002). Self-focused attention in social phobia and social anxiety. *Clinical psychology review*, 22, 947-955.
- Stanger, C. (Edited). (2015). *Social groups in action and interaction*. UK: Routledge.
- Stockdale, S. L. & Brockett, R. G. (2010). Development of the PROSDLS: A measure of selfdirection in learning based on the personal responsibility orientation model. *Adult Education Quarterly*, 200, 1-20.
- Yeşil, R. (2013). School Learning Responsibility Scale's Validity and Reliability Study (For Primary School Students). *Mevlana International Journal of Education (MIJE)*, 3, 1-14.